

बुद्धबचन त्रिपिटक के हो ?

बुद्धबचन त्रिपिटक के हो ? यस बारेमा सबै बौद्धमार्गीहरू जानकार हुनु पर्छ। कुनै पनि अबौद्धले बुद्धबचन त्रिपिटक भनेको के हो भनेर सोधेको खन्डमा, खै के हो ? के हो ? भनेर टाउको कन्याएर डिच्च दाँत देखाउने काम बौद्धमार्गीहरूको लागि लज्जाको बिषय हुन्छ। त्यसैले सबै बौद्धमार्गीहरूको जानकारीको लागि यो संक्षिप्त जानकारी गराउने प्रयास गरिएको छ।

कुनै पनि अबौद्धले “बुद्धबचन त्रिपिटक” भनेको के हो भनेर सोधेको खन्डमा, कमसे कम पाँच मिनेटसम्म खरर भन्न सक्नु पर्छ। उनलाई जानकारी दिन सक्नु पर्छ। यो काम प्रत्येक बौद्धमार्गीहरूको दायित्व हो। तपाईंले यति काम गर्यो भने, बुद्ध धर्म प्रति एउटा गृहस्तिको निष्ठा पूर्ण भएको मानिने छ। तर, तपाईंले यति मात्र गरेर पुग्दैन। तपाईंको आफ्नो परिवार छरछिमेक, इष्टमित्र, नातागोता कुलकुम्बहरू सबैलाई यस बारेमा जानकारी गराउनु पर्छ। अनि मात्र तपाईंको बुद्ध धर्म प्रतिको निष्ठा र कर्तव्य पूर्ण भएको मानिने छ। हामीहरू बौद्धमार्गी भएकोमा गर्भ महशुस हुनु पर्छ !

अब हामीले बुझ्नु पर्ने कुरा के छ भने, बुद्धबचन भनेको सत्यबचन हो। सत्यबचन भनेको, कुनै पनि बस्तुको गुण, स्वभाव र गति वा समय हो। त्रिपिटक भनेको तीनवटा पिटक हो। जसमा सूत्र पिटक, अभिधम्म पिटक र बिनय पिटक रहेका छन्। सूत्र पिटकमा पाँचवटा निकायहरू छन्। निकाय भनेको खण्ड हो। सूत्र पिटकमा १६, ५०५ सूत्रहरू रहेका छन्। त्यसलाई कसरी प्रयोग

गर्ने भन्ने बारेमा अध्ययताहरूमा निर्भर रहने कुरा हो।

१. सूत्रपिटक:

१. दीर्घनिकाय, ३४ सूत्रहरू।
२. मझिभम निकाय, १५२ सूत्रहरू।
३. संयुक्त निकाय, ७७६२ सूत्रहरू।
४. अंगुत्तर निकाय, ८५५७ सूत्रहरू।
५. खुद्दक निकाय, खुद्दकपाठपाली, धम्मपद, उदान, इतिबुत्तका, सुत्तनिपात, बिमानबत्थु, पेतबत्थु, थेरगाथा, थेरीगाथा, जातककथा, महानिद्देस, चुल्लनिद्देस, पटिसम्मिदामग, बुद्धजीवनी र चरियपिटक गरी (१९) वटा ग्रन्थहरू रहेका छन्।

२. अभिधम्मपिटक— धम्मसंगाणिपाली, बिभंगपाली, धातुकथापाली, पुगलपञ्चत्तिपाली, कथाबत्थुपाली यमकपाली र पठानपाली गरी (७) वटा ग्रन्थहरू रहेका छन्।

३. बिनयपिटक— पारजिकापाली, पचिच्चियपाली, महाबग्गपाली, चुल्लबग्गपाली, परिवारपाली (५) वटा ग्रन्थहरू रहेका छन्। कुल मिलाएर (१९+७+५=३१ ग्रन्थहरू) रहेका छन्।

बुद्धिजम डिजिटल लाइब्रेरी (बिडीएल) इन्कले मूल पाली, संस्कृत, हिन्दी, संभोटा र अंग्रेजी भाषाबाट बिडीएल स्कालर समूहले सरल नेपाली भाषामा सारानुवाद गरेको बिडीएलग्रन्थहरू निम्न अनुसार रहेका छन्। यो सबै ग्रन्थहरू बिडीएलको आधिकारीक

बिडीएलग्रन्थहरूः

१. बुद्धजीवनी मूलग्रन्थः १
२. गुरुड बुद्धिजम मूलग्रन्थः २
३. सूत्रसंग्रह मूलग्रन्थः ३
४. मोन्लम संग्रह मूलग्रन्थः ४
५. धम्मपद मूलग्रन्थः ५
६. प्रज्ञापारमिता मूलग्रन्थः ६
७. जातकसंग्रह मूलग्रन्थः ७
८. दैनिक पूजा प्रार्थना मूलग्रन्थः ८
९. पुनर्जन्म बौद्ध साहित्य मूलग्रन्थः ९
१०. बौद्ध जातक संग्रह मूलग्रन्थः १०
११. बिडीएल परिचय मूलग्रन्थः ११
१२. पाली-संस्कृत-नेपाली शब्दकोषः १२

Buddhism Digital Library (BDL) Inc., USA
 160 Spencer Avenue, Chelsea MA 02150 USA
 Ph: +1 781 7493 1000; +1 862 266 79@gmail.com

For more detail
www.buddhismlibrary.org

लेखक/संकलक/अनुवादक
 खेमो बसन्त कुमार गुरुड
 कल्याणमित्र डीवी गुरुड

वेभसाइमा पनि उपलब्ध रहेका छन् । फुर्सद मिलाएर हेर्न सक्नु हुने छ ।

१. बिडीएलग्रन्थ बुद्धजीवनी, ग्रन्थ- १
२. बिडीएलग्रन्थ धम्मपद, ग्रन्थ- २
३. बिडीएलग्रन्थ दैनिक पूजा प्रार्थना, ग्रन्थ- ३
४. बिडीएलग्रन्थ गुरुड बुद्धिजम, ग्रन्थ- ४
५. बिडीएलग्रन्थ सूत्रसंग्रह, ग्रन्थ- ५
६. बिडीएलग्रन्थ प्रज्ञापारमिता, ग्रन्थ- ६
७. बिडीएलग्रन्थ जातकसंग्रह, ग्रन्थ- ७
८. बिडीएलग्रन्थ मोन्लम संग्रह ग्रन्थ- ८
९. बिडीएलग्रन्थ पुनर्जन्म बौद्ध साहित्य, ग्रन्थ- ९
१०. बिडीएलग्रन्थ बौद्ध जातक संग्रह, ग्रन्थ- १०

११. बिडीएलग्रन्थ बिडीएल परिचय, ग्रन्थ- ११
 १२. बिडीएलग्रन्थ पाली-नेपाली शब्दकोष- १२

उपरोक्त ग्रन्थहरू क्रमश प्रकाशन हुदैछ । कुनचाहिँ ग्रन्थ कुन ठाउँमा उललब्ध छ भन्ने कुरा वेभसाइटमा सर्च गरेर जानकारी लिन सक्नु हुने छ । त्रिपिटकको अर्डर गर्न चाहेमा निम्न वेभसाइमा सम्पर्क गर्न सक्नु हुने छ । -बुद्धबचनबाट ।

1. www.buddhismlibrary.org
2. www.exotcindiaart.com
3. www.store.pariyatti.com
4. www.welib.org
5. www.dhammadpublishing.com

Thank you for your co-operation and understanding.